

Bredt og nyttig om tverrfaglig rehabilitering

Liselotte Jensen, Lotte Petersen og Gitte Stokholm (red):

Lærebog om Rehabilitering – Teori og Praksis.

Samfundsmæssige rammer og barrierer for en helheds- og brukerorientert rehabiliteringsinnsats

FADLs Forlag, København, 2007

326 sider

Pris DK 300,-

ISBN 978-87-7749-442-0

Denne danske læreboken om rehabiliteringsideologi er redigert av to fysioterapeuter og en ergoterapeut. Sammen med andre faggrupper og brukere har de forfattet en bok hvor brukermedvirkning og tverrfaglig samarbeid er sentralt.

Forfatterne har ulike yrkesbakgrunn og praksiserfaring, noe som styrker boken og får fokus på dagens rehabiliteringsideologi. Bokens budskap er viktig fordi jeg mener at rehabilitering i dag fortsatt er preget av biomedisin og flerfaglighet heller enn biopsykososialt og tverrfaglig arbeid. Jeg er enig med boken om at rehabiliteringstjenestens primære mål er å fremme brukernes deltakelse i samfunnet. Videre poengterer forfatterne det viktige i at rehabiliteringstiltak knyttes til både primær- og spesialisthelsetjenesten. Og at for å nå målet er samhandling gjennom hele helse- og sosialtjenesten helt avgjørende. Bokens undertittel understreker også at samfunnets rammer og barrierer må vektlegges i en helhets- og brukerorientert rehabiliteringsinnsats. Dette er kjent, men slettes ikke overflødig stoff.

Formålet med boken er å presentere felles grunnleggende begreper for alle deltakerne i en rehabiliteringsprosess. Vi skal forstå hverandre bra. Boken begynner med tre personers sterke erfaringsfortellinger om sine rehabiliteringsprosesser. De utfordrer fysioterapeuter og andre faggrupper og samfunnsansvarlige på hva brukermedvirkning, funksjon, aktivitet, deltakelse, mestring, rett til et verdig liv og mulighet for et yrkesaktivt liv betyr for dem.

Pedagogisk deler forfatterne rehabilitering inn i tre innsatsområder; behandlingsrettet, funksjonsrettet og/eller deltakelsesrettet. Forfatterne får dermed fint frem at rehabilitering handler om ulike faser der medisinsk behandling kan være første del av rehabiliteringsprosessen, deretter rettes fokus mot funksjons- og deltakelsesrettet rehabilitering. Boken har med gode praktiske eksempler som fint belyser teorien.

Forfatternes uttalte målgruppe er primært bachelorstudenter i sykepleie, ergo- og fysioterapi. Jeg mener den også godt kan brukes av studenter innen sosiale og pedagogiske fag, medisinerstudenter, studenter i etter- og videreutdanninger og av profesjonelle helsearbeidere.

Forfatterne er inspirert av norske rehabiliterings- og forskningsarbeidere. Den har noen likhetstrekk med boken «Det handler om verdighet. Ideologi og praksis i rehabiliteringsarbeid» av Bredland, Linge og Vik (2002). Men for sin gode bredde hilses denne nye boken absolutt velkommen. Leseren må nok likevel supplere med norske stortingsmeldinger og NOU'er om rehabilitering samt nasjonal strategi for habilitering og rehabilitering i helse- og sosialtjenesten, for å få et helhetlig norsk bilde.

Nytt med boken er at helsefremmende og forebyggende arbeid kobles til rehabiliteringsprosessen. I tillegg presenterer den pedagogiske og nyttige handlingsverktøy, som for eksempel endringsfokusert rådgiving.

Bokens struktur med forskjellige forfattere gjør at bokens 13 kapitler godt kan leses hver for seg. Den har et grundig stikkordsregister og et appendiks med forklaring av sentrale begreper.

I sum anbefaler jeg boken for fysioterapeutstudenter på grunn- og videreutdanning. For noen fysioterapeuter i klinikken kan det være kjent stoff, men for mange vil boken trolig være til ettertanke og inspirasjon og kunne fungere godt som kunnskapskilde.

Kari Margrete Hjelle
Høgskolelektor, faglig ansvarlig for Tverrfaglig videreutdanning
i rehabilitering ved Høgskolen i Bergen